
ÖNSÖZ

İnsanın İnançla Olan Sonsuz Diyalogu Üzerine

"İnsan inançsız yapamaz. Çünkü inanç, yalnızca bir şeye inanmak değil, belirsizliğe rağmen yaşama 'evet' diyebilme cesaretidir."

İnsanlık, varoluşunun ilk anından itibaren yalnızca ayaklarının altındaki toprağa değil, aynı zamanda başının üzerindeki engin gökyüzüne bakarak başladı yolculuğuna. Kimi zaman yıldızları tanrıların gözleri sandı, kimi zaman bulutların ardında bir vaadin gizlendiğine inandı. Bu bakış, sadece merakın değil, aynı zamanda güven duymanın ve anlam arayışının da ifadesiydi. Çünkü insan, yalnızca gördüğüne değil, göremediğine de inanabilen tek varlıktır. Bu inanç, hayatı şekillendiren, zorluklar karşısında direncini artıran ve varoluşsal bir boşluktan koruyan temel bir güçtür.

Bu güç, en keskin haliyle **Viktor E. Frankl**'ın toplama kamplarının umutsuz duvarları arasında yaptığı gözlemlerde ortaya çıkar. Frankl, ailesini, mesleğini ve özgürlüğünü kaybettiği o karanlık günlerde bir gerçeği fark etti: Fiziksel olarak benzer zorluklar yaşayan mahkûmlar arasında, hayata tutunanlar ile çökenler arasındaki fark, çoğu zaman fiziksel güç değil, yaşama dair bir anlam

duygusuydu. Bu neden bazen bir sevdiğin yüzüdür, bazen yarım kalmış bir eser, bazen de yalnızca ertesi gün doğacak güneşe olan inanç... Frankl, "İnsanın hayatta kalması için mutlaka anlam gereklidir" derken, aslında inancın varoluşun en temel direklerinden biri olduğunu söylüyordu. Anlam, en zorlu anlarda dahi insanın ruhunu ayakta tutan bir yakıt görevi görüyordu.

Frankl'ın bu varoluşçu yaklaşımı, **Alfried Längle** tarafından daha geniş bir çerçeveye taşındı. Längle'ye göre inanç, sadece teolojik bir mesele değil, insanın kendi yaşamına "evet" demesinin, içinde bulunduğu gerçekliği kabul edip onunla anlamlı bir ilişki kurmasının bir biçimidir. İnanç, bazen Tanrı'ya, bazen sevgiye, bazen bilime, bazen de insanın kendi potansiyeline duyduğu güvenin adıdır. Ve bu güven, kriz anlarında bir pusula gibi çalışır: Korkunun, belirsizliğin, kaybın ortasında yön gösterir, bireyin varoluşsal direncini pekiştirir.

Bu kitap, inancı yalnızca dar bir dinî öğretiler çerçevesinde tanımlayan bakış açısından çıkarıp, insanın yaşamla kurduğu çok katmanlı ve sürekli evrilen bir bağ olarak ele alıyor. Burada okuyacağınız her bölüm, inancın farklı yüzlerini sergiliyor: Ortaçağ katedrallerinin taşlarında somutlaşan ilahi görkemden, sosyal medyanın sanal cemaatlerine; kutsal savaşımlardan çevre hareketlerinin yeşil teolojisine; veri çağında algoritmalara yöneltilen neredeyse dua niteliğindeki güvenimizden, geleceğin yapay zekâ "peygamberlerine" kadar... Bu yolculuk, inancın tarihsel, kültürel, politik ve psikolojik izlerini sürerek, onun ne kadar köklü ve aynı zamanda ne kadar değişken bir kavram olduğunu ortaya koyuyor.

Ancak kitap boyunca değişmeyen bir hakikat var: İnsan inançsız yapamaz. Çünkü inanç, yalnızca "bir şeye" inanmak değil; belirsizliğe rağmen yaşamın kendisine "evet" diyebilme yetisidir. Frankl'ın ifadesiyle, bu yeti insana en zor koşullarda bile tutunma gücü verir. Längle'nin perspektifinde ise bu,

“yaşamanın onaylanması” olarak adlandırılır - yani hayatın yalnızca katlanılacak bir süreç değil, üzerine anlam dokunabilecek, dönüştürülebilecek bir alan olduğunun kabulüdür.

Bu kitapla okura, pasif bir okur olmaktan öte, kendi varoluşuna tutulmuş bir aynaya bakmasını rica ediyoruz. Her bölümde size şu sorunun yankılanmasını istiyoruz: **“Ben neye inanıyorum?”** Bu sorunun cevabı belki çocukluktan gelen bir dua, belki bir bilimsel gerçek, belki de yalnızca insanın iyiliğine olan sarsılmaz bir umut olabilir. Ama ne olursa olsun, bu cevap sizi kendi anlamınıza biraz daha yaklaştıracaktır.

Ve unutmayın: Anlam arayışı bir varış noktası değil, yaşam boyu süren bir yolculuktur. İnanç ise bu yolculuğun hem yol arkadaşı hem de haritasıdır. Bu kitap, o haritayı elinize almanız ve kendi yolunuzu keşfetmeniz için bir davettir.